

AKČNÍ PLÁN PROGRAMU ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ V ORP SLAVKOV U BRNA

Obsah

1	Úvod	3
2	Základní geografické údaje území	4
3	Demografický vývoj	5
3.1	Trh práce.....	5
3.2	Doprava a parkování	5
4	Energetika.....	7
4.1	Způsoby vytápění	7
4.2	Dodavatelé energie.....	7
5	Klimatická charakteristika	8
6	Kvalita ovzduší	9
6.1	Suspendované částice PM10 a PM2.5 v České republice	10
6.2	Benzo(a)pyren v ovzduší ČR a Jihomoravského kraje.....	11
6.3	Emisní vstupy v okrese Vyškov a ORP Slavkov u Brna	13
7	Závěr	15

Příloha: Tabulka aktivit Akčního plánu programu zlepšování kvality ovzduší v ORP Slavkov u Brna.

1 Úvod

Nekvalitní ovzduší patří mezi faktory, které mohou výrazně negativně ovlivňovat lidské zdraví. Zdravotní obtíže se mohou projevit akutně, přičemž nejčastějšími následky jsou onemocnění dýchací a oběhové soustavy. Některé látky přítomné v ovzduší mají navíc karcinogenní účinky. Přestože jde o závažné riziko, problematika ochrany ovzduší je ve společnosti často podceňována či bagatelizována.

Pokud je v určité zóně nebo aglomeraci překročen zákonem stanovený imisní limit, připravuje Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušným krajem Program zlepšování kvality ovzduší (dále uváděno jen „PZKO“). Tento program následně schvaluje ministerstvo a zveřejňuje jej ve Věstníku Ministerstva životního prostředí. Podle § 9 odst. 4 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší: „Obec a kraj provádějí opatření, která byla uložena v programu zlepšování kvality ovzduší, v rámci svých možností, aby bylo imisního limitu dosaženo co nejdříve. Pro tyto účely vypracuje tato obec a kraj do 12 měsíců ode dne vyhlášení příslušného programu svůj časový plán provádění opatření, který zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

Akční plán Programu zlepšování kvality ovzduší (dále jen „AP PZKO“) pro obec s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) Slavkov u Brna vychází z dokumentu Program zlepšování kvality ovzduší – Zóna Jihovýchod, aktualizace 2020. Podle PZKO jsou ve ORP Slavkov u Brna překračovány imisní limity benzo(a)pyrenu. Cílem tohoto dokumentu je pomocí navržených opatření snížit znečištění ovzduší pod zákonem stanovenou hranici, a také předcházet znečišťování ovzduší do budoucna.

Jednotlivá opatření i související aktivity jsou v PZKO přesně specifikována, přičemž část z nich musí být zaměřena na celé území obce s rozšířenou působností Slavkov u Brna, protože všechny obce spadající do této ORP jsou v PZKO uvedeny jako území s překročeným limitem benzo(a)pyrenu. Při přípravě aktuálního AP PZKO byly jednotlivé oblasti průběžně konzultovány se zaměstnanci městského úřadu, zejména s odborem stavebního úřadu, územního plánování a životního prostředí, dále s odborem správy majetku, investic a rozvoje.

Doposud jediným dokumentem, který se detailněji zabýval kvalitou ovzduší ve Slavkově u Brna, byl Místní program zlepšení kvality ovzduší pro město Slavkov u Brna z roku 2005. Kvalita ovzduší je ale řešena i v dalších strategických dokumentech a koncepcích jako je Územní studie krajiny správního obvodu ORP Slavkov u Brna, Programy rozvoje obcí, problematiku městské zeleně řeší i Adaptační strategie pro Slavkov u Brna a čerpat lze i z Místní energetické koncepce města Slavkov u Brna.

2 Základní geografické údaje území

Obec s rozšířenou působností Slavkov u Brna se nachází v Jihomoravském kraji, v okrese Vyškov, přibližně 20 km východně od krajského města Brna. Území se vyznačuje zemědělským charakterem s významným podílem orné půdy. Slavkov u Brna je známý nejen svou historickou hodnotou, ale také svou dopravní dostupností, jelikož se nachází na důležité silniční a železniční trase spojující Brno se Slovenskem a Uherským Hradištěm.

Rozloha území činí 157,70 km². ORP má přibližně 25 212 obyvatel (údaj k roku 2025). Počet dlouhodobě roste. Území tvoří 18 obcí, z nichž pouze Slavkov u Brna je městem. Zemědělská půda představuje majoritní využití, zaujímá přes 70 % plochy území, většina této půdy je řazena do kategorie černozemě. Lesní porosty tvoří přibližně 17,5 % území a jedná se o porosty smíšené. Zahrady zaujímají 3,4 % výměry ORP, zastavěné území 2,2 %, vodní plochy 1,1 % a vinice 0,34 %. Zbytek tvoří ostatní plochy (komunikace, skládky atd.). Nejlesnatějšími obcemi jsou Heršpice (71 %), Koberžice u Brna (54 %) a Bošovice (31 %), tedy obce, v jejichž katastru se nachází Ždánický les. Území leží v krajině Dyjsko-svrateckého úvalu, na pomezí většího komplexu Ždánického lesa a Litenčické pahorkatiny. Region je rovinnatý až mírně vlnitý. Protékají zde menší vodní toky, které formují krajinu, a nacházejí se oblasti náchylné k povodním (např. kolem Slavkova, Křenovic a Hodějic).

Obrázek 1 – Mapa zájmového území

3 Demografický vývoj

Území ORP Slavkov u Brna dlouhodobě vykazuje výrazný populační růst, který se projevuje jak ve městě samotném, tak v okolních obcích. Podle aktuálních dat dosahuje počet obyvatel ORP přibližně 25 212 a předpokládá se, že v horizontu dalších 15 let vzroste populace o zhruba 18 %. Vývoj samotného města Slavkov u Brna ukazuje na stabilní a soustavný růst. Zatímco v roce 2004 zde žilo necelých 6000 lidí, v roce 2023 už to bylo přes 7 100 a v roce 2025 více než 7 250 obyvatel. Tento trend je dán přirozeným přírůstkem, ale především stěhováním obyvatel, zejména z Brna, což souvisí s fenoménem suburbanizace.

Demografický růst se odráží i ve věkové struktuře. Je zde patrný vyšší podíl mladých lidí a rodin s dětmi, což vytváří tlak na kapacitu školských zařízení – očekává se příchod stovek nových žáků do základních škol v následujících letech. Celkově lze říct, že ORP Slavkov u Brna patří mezi dynamicky se rozvíjející oblasti Jihomoravského kraje. Obyvatelstvo zde stabilně přibývá a tento trend bude pravděpodobně pokračovat i v budoucnu. To vše má a bude mít vliv také na životní prostředí, včetně kvality ovzduší.

3.1 Trh práce

Trh práce v obci s rozšířenou působností Slavkov u Brna je tradičně založen na průmyslové výrobě, avšak v posledních letech se zde stále více prosazuje sektor služeb a veřejná správa. Historicky byl region spjat především se zpracovatelským průmyslem – ve Slavkově a okolních obcích působí podniky jako Lohmann & Rauscher, Fenstar, Diton, GLP Park Holubice či EMP, které zaměstnávají stovky lidí v odvětvích zdravotnického materiálu, výroby oken a dveří, textilní produkce, betonových prefabrikátů nebo elektrotechniky. Tyto společnosti tvoří páteř místního pracovního trhu a zajišťují stabilní zaměstnanost v regionu.

Současný vývoj ukazuje na postupnou proměnu ekonomické struktury. Význam průmyslu zůstává vysoký, ale čím dál větší roli hraje sektor služeb, zejména velkoobchod a maloobchod, opravy motorových vozidel či profesní a technické činnosti. Roste také význam veřejného sektoru. Trh práce v ORP Slavkov u Brna stojí na kombinaci průmyslových podniků, rozšiřujícího se sektoru služeb a stabilního veřejného sektoru. Přesto zůstává typickým rysem regionu vysoký podíl obyvatel dojíždějících za prací do Brna a dalších měst, což odráží jak atraktivitu pracovních příležitostí v krajském městě, tak limity místního pracovního trhu.

3.2 Doprava a parkování

ORP Slavkov u Brna má díky své poloze poměrně dobrou dopravní dostupnost. Územím prochází dálnice D1 a také silnice I. třídy I/50 ve směru Holubice–Slavkov–Uherské Hradiště, která vede až k hranicím se Slovenskem a I/54 směrem na Kyjov. Tyto tahy doplňuje síť krajských a místních komunikací nižších tříd. Ve městě Slavkov u Brna funguje parkovací systém se zpoplatněnými plochami na Palackého náměstí, Komenského náměstí a v ulici Boženy Němcové. V menších

obcích ORP funguje parkování zpravidla volně, bez zavedeného zpoplatnění či složitějších regulací.

Veřejná doprava je zastoupena železniční tratí Brno–Uherské Hradiště, která zajišťuje pravidelné spojení do Brna i směrem na východ. Autobusová doprava v ORP je součástí Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje a zajišťuje spojení jak s Brnem, tak s okolními obcemi. Nejvýznamnější linkou je 106 a 601, které spojují Brno se Slavkovem u Brna. Linka 620 spojuje Slavkov a Křenovice. Linka 632 zajišťuje spojení mezi Slavkovem a Bučovicemi. Doplňuje ji linka 631, která propojuje Slavkov s Vyškovem a několika menšími obcemi.

Cyklostezky zatím v ORP spojují pouze obce Hodějnice a Slavkov a obce Otnice s Újezdem u Brna (ORP Šlapanice). Rozvoj cyklo dopravy je součástí širší jihomoravské koncepce – připravuje se například propojení Slavkov–Křenovice, Holubice-Křenovice či Hrušky-Vážany nad Litavou.

SO ORP Slavkov u Brna

obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

počet obyvatel obce

- 500–999
- 1 000–1 999
- 5 000–9 999

+ významný výškový bod

■ železniční stanice

— železniční trať

druh silnice

- dálnice
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy

— významný vodní tok

■ lesy

0 1 2 3 4 5 km

©ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016

Obrázek 2 – Mapa ORP s vyznačením dopravní sítě (zdroj ČSÚ)

4 Energetika

Území ORP Slavkov u Brna je převážně venkovského charakteru s centrem ve městě Slavkov. Největšími spotřebiteli energií jsou domácnosti, které tvoří většinu odběrů elektřiny i tepla. Dalšími spotřebiteli jsou veřejné budovy a menší průmyslové a servisní provozovny.

4.1 Způsoby vytápění

Zemní plyn má v ORP dominantní postavení díky vysoké úrovni plynofikace. Využíván je aktuálně jak v domácnostech v rodinných domech prostřednictvím vlastních kotlů, tak i v bytových domech napojených na centrální kotelny. Centrální dodávka tepla (např. z městské kotelny Zlatá Hora ve Slavkově) zajišťuje vytápění pro část bytových domů a městských objektů. Elektrická energie je využívána v podobě elektrického topení, tepelných čerpadel a hybridních systémů, její podíl se postupně zvyšuje zejména u novostaveb a zrekonstruovaných objektů. Pevná paliva (dřevo, pelety) jsou rozšířená hlavně v menších obcích a rodinných domech, jejich podíl je však nižší. Alternativní zdroje a kombinace (např. solární systémy, krbová kamna jako doplněk) tvoří menší, ale rostoucí část energetického mixu.

4.2 Dodavatelé energie

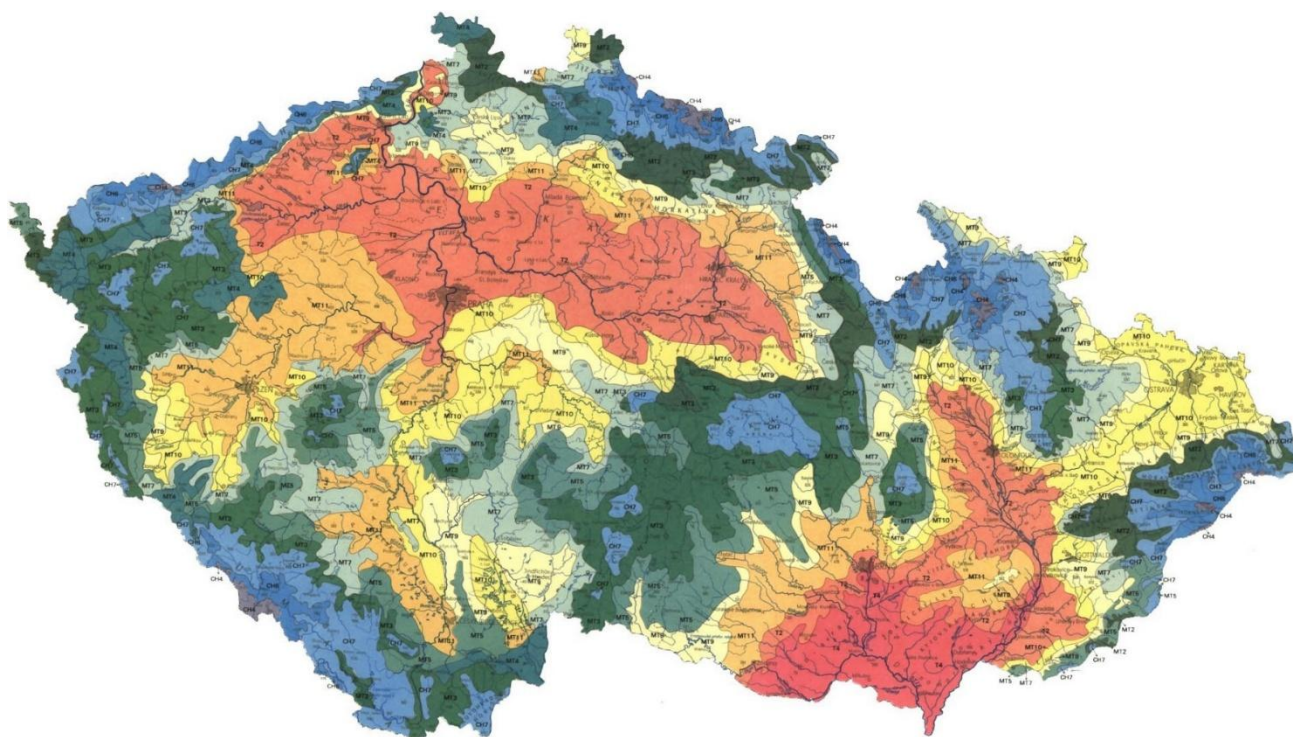
Distribuci elektřiny v regionu zajišťuje EG. D, obchodní dodavatelé jsou běžně dostupní hráči na trhu (EG. D, ČEZ, innogy a další). Distribuci plynu pokrývá lokální síť napojená na celostátní plynovod, obchodní dodavatelé jsou obdobně velké energetické společnosti. Část obyvatel využívá dodávku z centrálních kotelen provozovaných městem (např. kotelna Zlatá Hora), ostatní jsou odkázáni na vlastní kotle. Obce i město Slavkov postupně modernizují energetické hospodářství – probíhá zateplování budov, obměna kotelen a zavádění úspornějších technologií. Roste také zájem o fotovoltaiku a tepelná čerpadla, zejména v rodinných domech.

Spotřeba energií v ORP Slavkov u Brna (odhad)		
Druh energie	Spotřeba [MWh/rok]	Podíl [%]
Elektřina	65 000	25 %
Zemní plyn	120 000	45 %
Teplo z kotelen	45 000	17 %
Pevná paliva	20 000	8 %
OZE (solární, biomasa)	5 000	5 %

Tabulka 1: Odhad dle Sčítání 2021 a místních koncepcí (zdroj: ČSÚ)

5 Klimatická charakteristika

Podnebí je teplé a suché, typické pro jihovýchodní Moravu. Dlouhodobý roční průměr teploty vzduchu se pohybuje kolem 9–10 °C. Nejteplejší měsíc je červenec (průměr kolem 19–20 °C), nejchladnější leden (–1 až –2 °C). Vegetační období je dlouhé, s průměrně více než 160–170 dny s průměrnou denní teplotou nad 10 °C. Avšak roční úhrn srážek se pohybuje mezi 500–600 mm, což je pod republikovým průměrem. Nejvíce prší v letních měsících (červen–srpen). Zimní srážky tvoří menší podíl, sněhová pokrývka je nepravidelná a krátkodobá. Na území převládají západní a severozápadní větry, v letních měsících i větry jihovýchodní, ale oblast je poměrně málo větrná. Inverzní situace se objevují v zimním období, ale nejsou tak časté jako v údolních oblastech severní Moravy. Díky teplému a suchému klimatu je území vhodné pro zemědělství – zejména pěstování obilovin, kukuřice, vinné révy a ovoce. Oblast ORP spadá do teplé klimatické oblasti T2 podle Quitta (dlouhé, teplé a suché léto, mírná zima). Vysoký počet slunečných dnů podporuje i rozvoj obnovitelných zdrojů (fotovoltaika).

Obrázek 3: Mapa klimatických oblastí dle Quitta (zdroj: moravske-karpaty.cz)

6 Kvalita ovzduší

Je klíčovým ukazatelem životního prostředí a zdraví obyvatel. Sledována je v tomto případě koncentrace znečišťujících látek, které mohou mít negativní vliv na lidské zdraví, přírodní ekosystémy a materiály. V České republice je monitorování kvality ovzduší zajišťováno Českým hydrometeorologickým ústavem (dále ČHMÚ), který provozuje síť měřících stanic po celé republice, a dále samosprávami a obcemi v rámci měření lokální kvality vzduchu.

Hlavní sledované látky zahrnují:

- **PM10** – poléťavý prach s velikostí částic do 10 μm
- **PM2.5** – jemný poléťavý prach s velikostí částic do 2,5 μm
- **NO₂** – oxid dusičitý
- **SO₂** – oxid siřičitý
- **CO** – oxid uhelnatý
- **O₃** – ozón

Pro každou z těchto látek jsou stanoveny legislativní limity, které zajišťují ochranu zdraví obyvatel a životního prostředí. Hodnoty nad těmito limity znamenají zhoršenou kvalitu ovzduší a mohou být důvodem pro vydání upozornění nebo opatření ke snížení expozice.

Přehled sledovaných látek a imisních limitů v České republice			
Látka	Limitní hodnota	Expoziční doba	Poznámka
PM10	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 hodin (denní)	Maximálně 35 překročení/rok
PM10	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Roční průměr	-
PM2.5	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Roční průměr	-
NO ₂	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1 hodina	Maximálně 18 překročení/rok
NO ₂	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Roční průměr	-
SO ₂	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 hodin	Maximálně 3 překročení/rok
CO	10 mg/m^3	8 hodin	-
O ₃	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	8 hodin	Maximálně 25 překročení/rok

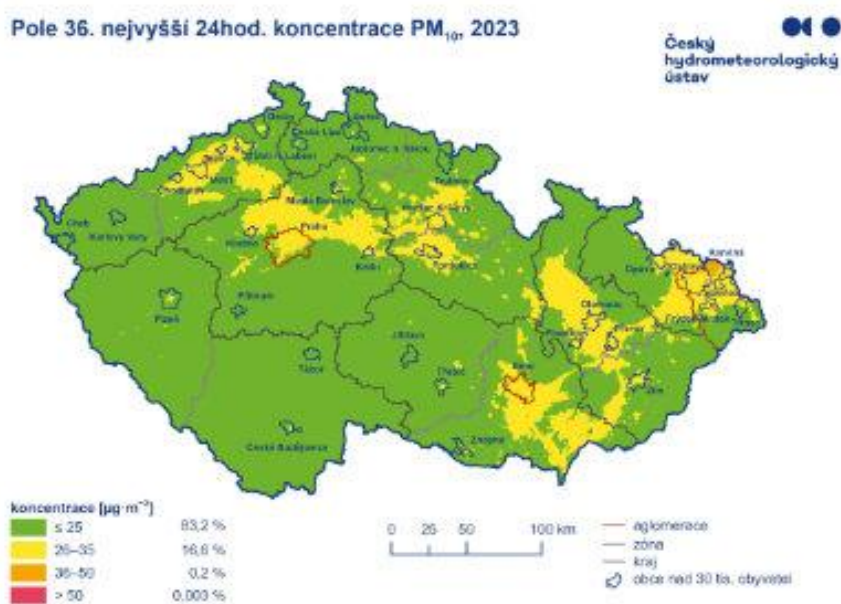
Tabulka 2: Sledované látky a povolené limity. (zdroj: ČHMÚ)

Kvalita ovzduší ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Slavkov u Brna se dlouhodobě pohybuje na úrovni, která je považována za dobrou až velmi dobrou. Ovzduší je zde obecně vhodné pro většinu obyvatel a nevyvolává zdravotní problémy ani u citlivějších skupin. V Jihomoravském kraji a okrese Vyškov se pravidelně monitorují koncentrace hlavních znečišťujících látek, jako jsou PM10, PM2.5, NO₂, CO a O₃. Dlouhodobé průměrné koncentrace poléťavého prachu PM10 a PM2.5 jsou v tomto území nízké, což přispívá k příznivému hodnocení kvality ovzduší. I když se kvalita ovzduší v regionu obecně hodnotí pozitivně, je doporučeno sledovat aktuální předpovědi a případná varování, zejména v období zvýšené zátěže ovzduší, jako jsou topná období nebo zvýšený výskyt alergenních látek.

6.1 Suspendované částice PM10 a PM2.5 v České republice

PM10 a PM2.5 jsou pevné nebo kapalné mikročástice suspendované ve vzduchu. Tyto částice mohou pocházet z různých zdrojů, včetně dopravy, průmyslu, vytápění domácností a přírodních zdrojů, jako jsou lesní požáry nebo sopečná činnost. V České republice jsou suspendované částice jedním z hlavních problémů kvality ovzduší. Dlouhodobě se koncentrace těchto částic snižují, a to zejména díky postupnému snižování emisí souvisejícím s obnovou starých kotlů, vozového parku, zemědělské techniky a modernizací technologických procesů v průmyslu. Imisní limity pro PM10 a PM2.5 jsou stanoveny legislativou Evropské unie a České republiky. Denní imisní limit pro PM10 je $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, přičemž překročení tohoto limitu je tolerováno maximálně 35krát v kalendářním roce. Roční imisní limit pro látku PM10 je stanoven na $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a pro PM2.5 je roční imisní limit stanoven na $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. V roce 2024 nedošlo na území České republiky k překročení současných imisních limitů pro PM10 a PM2.5 podruhé v řadě. Tento pozitivní trend je přičítán kombinaci příznivých meteorologických podmínek a pokroku v modernizaci topných zařízení a vozového parku.

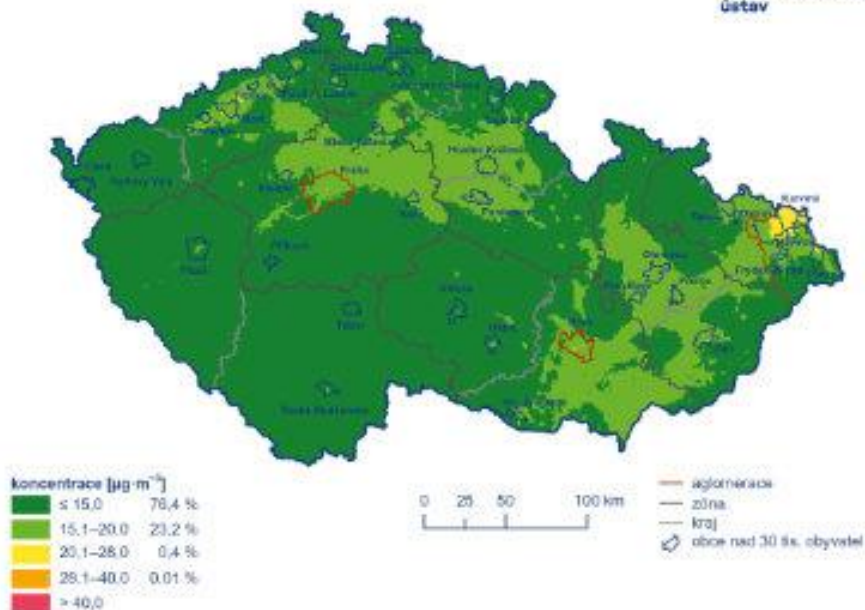
V Jihomoravském kraji je kvalita ovzduší obecně dobrá. Průměrné koncentrace PM10 a PM2.5 jsou pod imisními limity. Například v roce 2024 byly průměrné koncentrace PM10 a PM2,5 v kraji $6,36 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a $5,92 \mu\text{g}/\text{m}^3$, což je výrazně pod stanovenými limity. Nicméně, v některých oblastech kraje, zejména v aglomeracích jako Brno, mohou být koncentrace těchto částic vyšší, zejména během topné sezóny, kdy dochází k intenzivnějšímu vytápění. V území Slavkova u Brna je kvalita ovzduší obecně velmi dobrá. Průměrné koncentrace PM10 a PM2.5 jsou pod imisními limity. Například v roce 2024 byly průměrné koncentrace PM10 a PM2.5 ve Slavkově u Brna $8,35 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a $7,98 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Obrázek 4: Pole 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM₁₀, 2023. Zdroj: ČHMÚ

Pole roční průměrné koncentrace PM₁₀, 2023

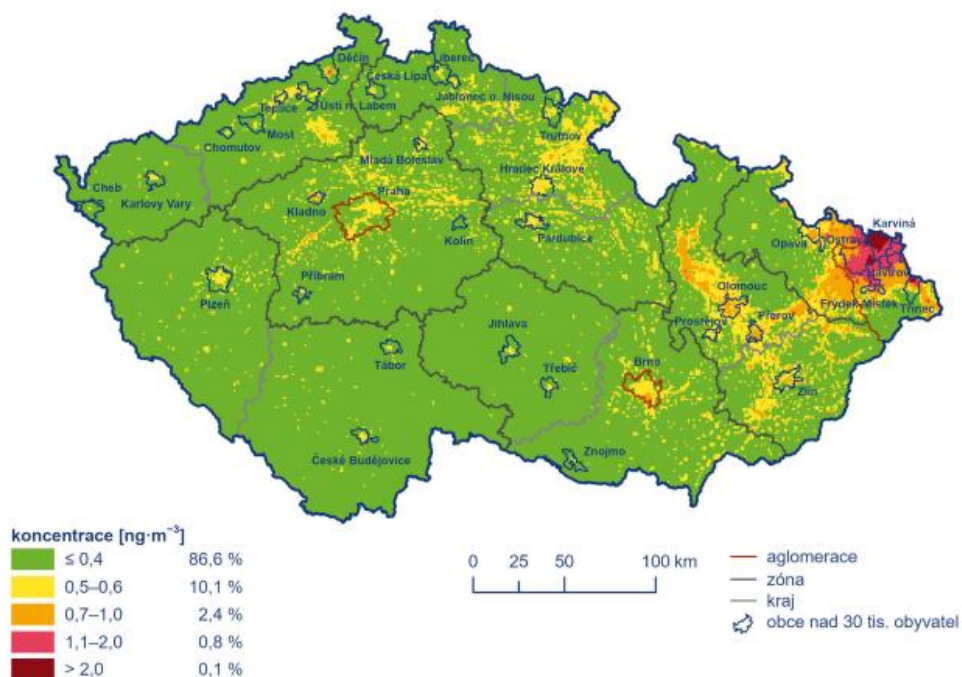
Český
hydrometeorologický
ústav

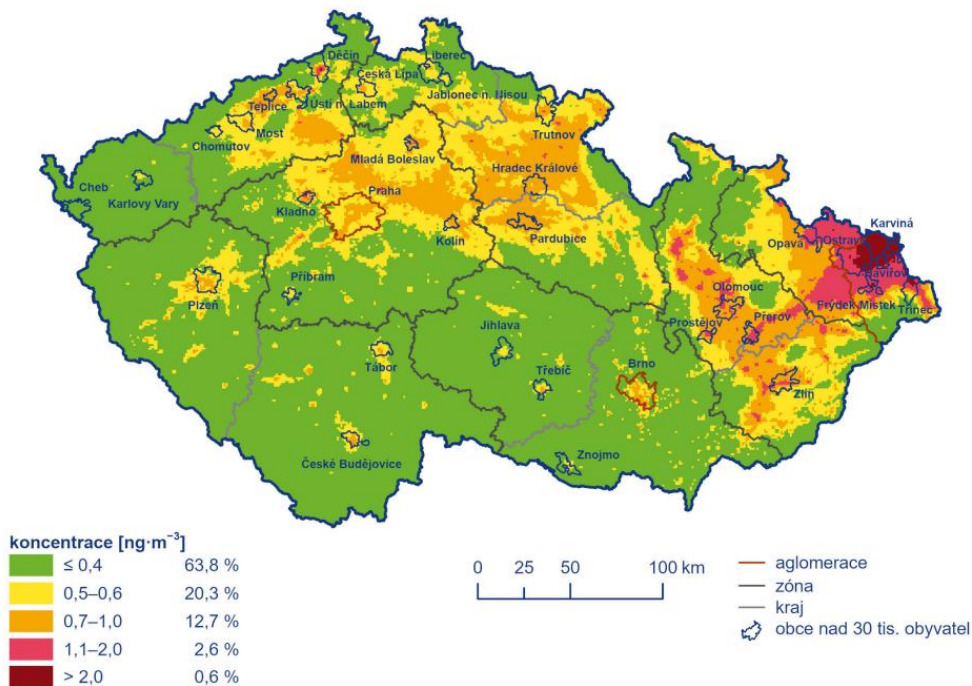
Obrázek 5: Pole roční průměrné koncentrace PM₁₀, 2023. Zdroj ČHMÚ

6.2 Benzo(a)pyren v ovzduší ČR a Jihomoravského kraje

V České republice je benzo(a)pyren (dále jen „BaP“) jedním z hlavních znečišťujících látek ovzduší, přičemž hlavními zdroji emisí jsou lokální v Česku topeniště, domácí kotle na tuhá paliva a doprava. Monitorování koncentrací BaP provádí ČHMÚ prostřednictvím měřicích stanic rozmístěných po celé území republiky. V roce 2022 dosáhla průměrná koncentrace BaP v ČR historicky nejnižší naměřené hodnoty, což bylo důsledkem příznivých meteorologických podmínek a pokroku v modernizaci topných zařízení. Nicméně i přesto došlo k překročení imisního limitu na některých lokalitách, zejména v oblastech s intenzivním vytápěním domácností pevnými palivy. V Jihomoravském kraji byla v roce 2022 průměrná roční koncentrace BaP 0,4 ng/m³. Tato hodnota je pod stanoveným imisním limitem, ale místní koncentrace mohou být vyšší v závislosti na konkrétních podmínkách a zdrojích znečištění. V roce 2023 potom došlo k výraznému poklesu roční průměrné koncentrace BaP v České republice, včetně Jihomoravského kraje. Přesto je důležité pokračovat v monitorování a přijímat další potřebná opatření ke zlepšení kvality ovzduší.

Obrázek 6: Roční průměrné koncentrace BaP. Zdroj: ČHMÚ

Obrázek 7: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací BaP 2019-2023. Zdroj: ČHMÚ

6.3 Emisní vstupy v okrese Vyškov a ORP Slavkov u Brna

Emisní vstupy v okrese Vyškov, jehož součástí je i ORP Slavkov u Brna jsou ovlivněny kombinací průmyslových činností, dopravní infrastruktury, zemědělství a individuálního vytápění. Tato oblast vykazuje nižší intenzitu emisí ve srovnání s urbanizovanějšími regiony, avšak specifické údaje o emisních zdrojích jsou omezené. Vzhledem k charakteru regionu je vytápění domácností významným zdrojem emisí znečišťujících látek, oxidů dusíku a benzo(a)pyrenu. Tyto emise jsou součástí tzv. REZZO 3, což jsou lokální topeniště v domácnostech a malých kotelnách. Podle Akčního plánu zlepšování kvality ovzduší Jihomoravského kraje tvoří emise z těchto zdrojů významnou část celkových emisí v regionu. Dalším zdrojem je doprava. Okres Vyškov je napojen na důležitou dopravní infrastrukturu, včetně dálnice D1. Doprava přispívá k emisím oxidů dusíku, oxidu uhelnatého a dalších látek. Podle Strategie rozvoje Jihomoravského kraje došlo v okrese Vyškov k poklesu emisí oxidu uhelnatého, což naznačuje zlepšení kvality ovzduší v důsledku modernizace vozového parku. Také intenzivní zemědělská činnost může přispívat k emisím amoniaku a metanu. Tyto emise mohou ovlivnit kvalitu ovzduší a přispívat k tvorbě sekundárních znečišťujících látek.

V České republice se emisní zdroje dělí podle Registru Znečišťování Ovzduší (REZZO) do čtyř hlavních kategorií:

REZZO 1 – velké zdroje:

Tyto zdroje představují průmyslové objekty s vysokou kapacitou spalování nebo emisemi. Typickými příklady jsou elektrárny, teplárny, cementárny nebo průmyslové pece.

REZZO 2 – střední zdroje:

Sem patří průmyslové a komerční zdroje střední velikosti, například menší kotelny, průmyslové pece nebo sklady s tepelnými zařízeními.

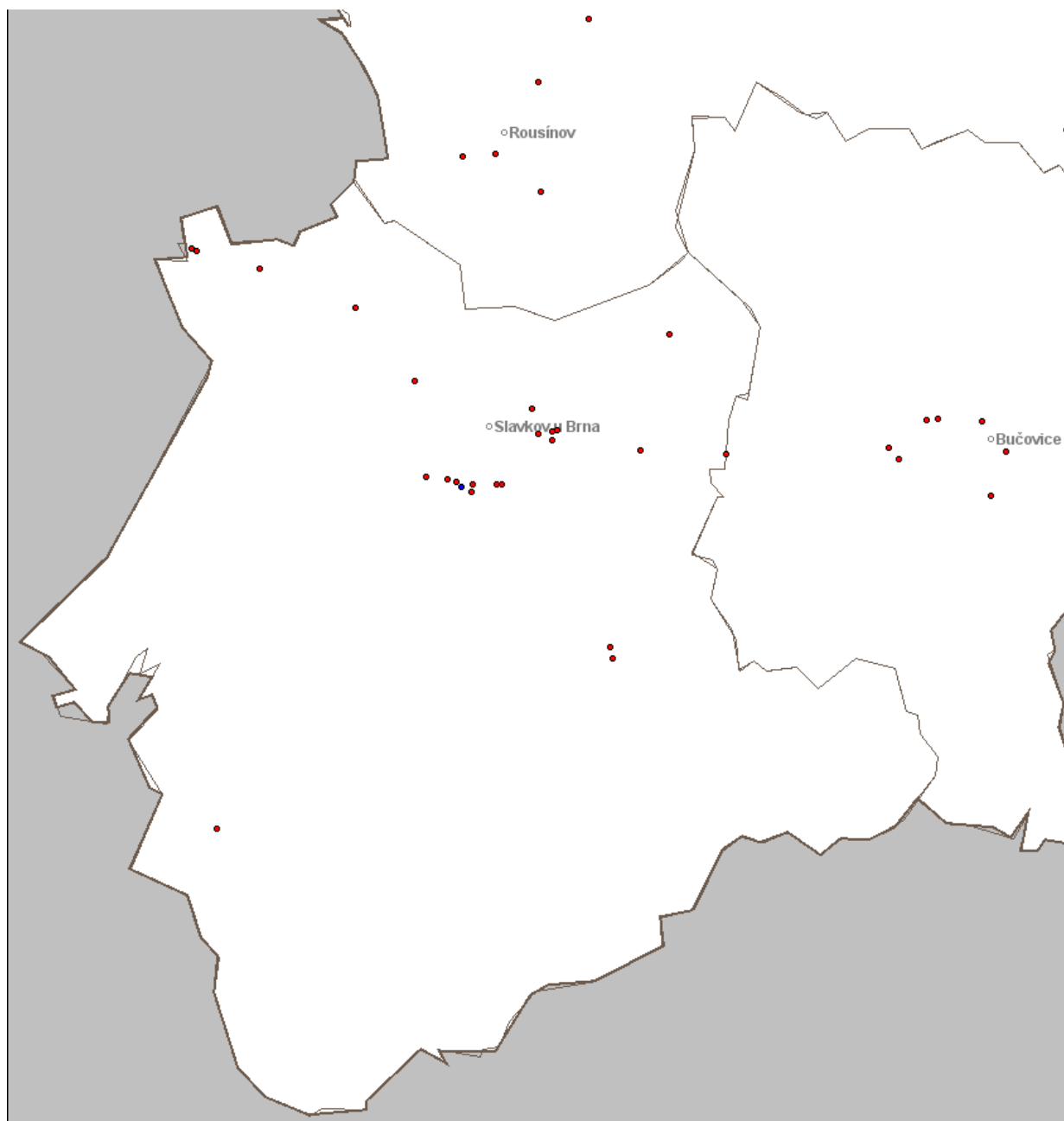
REZZO 3 – lokální topeniště:

Tato kategorie zahrnuje domácnosti a malé kotelny. Typickými příklady jsou rodinné domy, lokální kotelny, kamna a krby na tuhá paliva.

REZZO 4 – ostatní zdroje:

Patří sem doprava, zemědělství a další malé emisní zdroje, například silniční a železniční doprava, zemědělské činnosti či spalování biomasy.

Na následujícím obrázku jsou označeny provozovny kategorie REZZO 1 v ORP Slavkov u Brna, v následující tabulce pak jsou vypsány provozovny REZZO 1 z území ORP Slavkov u Brna. Kvalita ovzduší v této oblasti je pravidelně monitorována prostřednictvím měřicích stanic v okolních lokalitách na územích okolních ORP. Tyto měřicí stanice se nachází například v Sivicích, Mokré a Brně.

Obrázek 8: Zdroje znečišťování ovzduší za roky 2022 a 2023. Zdroj: ČHMÚ

Provozovna	Obec
HB pack s.r.o.	Heršpice
FenStar s.r.o.	Hodějvice
TRANSBETON s.r.o	Hodějvice
COLAS CZ, a.s. Obalovna živičných směsí	Holubice
SAND TEAM, spol. s r.o.	Holubice
ZAPA beton a.s.	Holubice
BK Enterprises s.r.o.	Němčany
DITON s.r.o.	Otnice
AUTO – BAYER, s.r.o.	Slavkov u Brna
EMP s.r.o.	Slavkov u Brna
FRAMAZ a.s.	Slavkov u Brna
Chemis engine a.s. - stáčírna a ČS PHM	Slavkov u Brna
LIKO-S, a.s.	Slavkov u Brna
Lohmann&Rauscher – EOS	Slavkov u Brna
PEGAS – GONDA s.r.o.	Slavkov u Brna
PILOUS spol. s r.o.	Slavkov u Brna
ROSTĚNICE, a.s.	Slavkov u Brna
Saab Czech s.r.o.	Slavkov u Brna
SAC Plastic	Slavkov u Brna
Technické služby Města Slavkova u Brna	Slavkov u Brna
RAKOVEC, a.s.	Velešovice

Tabulka 3: Provozovny REZZO 1 v ORP Slavkov u Brna. (zdroj: ČHMÚ)

7 Závěr

Území ORP Slavkov u Brna je v rámci kvality ovzduší ovlivňováno několika hlavními zdroji znečištění. Jsou jimi lokální topeniště, obzvláště rodinné domy, dále průmyslové provozy, zemědělská výroba a doprava. I přes to je kvalita ovzduší v ORP dobrá. V rámci Výzvy č. 10/2024: Programy zlepšování kvality ovzduší byl pro Slavkov u Brna vytvořen tento Akční plán, jehož součástí (v příloze) je Tabulka navržených opatření vedoucích ke zlepšení kvality ovzduší s časovým harmonogramem plnění aktivit po dobu trvání výzvy. Při dodržování opatření a z nich vycházejících aktivit lze předpokládat udržení či zlepšování dobré kvality ovzduší v ORP Slavkov u Brna.

Kromě plnění povinných opatření, jako je mapování zdrojů na pevná paliva v území, či šíření informací o správném provozování zdrojů jde také o další aktivity podpůrné. Opatření podpůrná jsou aplikována v několika oblastech ovlivňujících kvalitu ovzduší, konkrétně jde o znečištění ovzduší z domácností, z průmyslu, z dopravy, ze zemědělství a z ostatních zdrojů. V rámci těchto opatření bude probíhat například osvěta občanů, podpora pěší a cyklo dopravy, údržba komunikací, ozeleňování intravilánu i výsadba v krajině okolo Slavkova. Stejně tak jsou opatření zaměřena i na snižování energetické náročnosti budov či územní plánování.

Tabulka opatření je k nalezení na následujících stránkách dokumentu.

Akční plán ke zlepšování kvality ovzduší v ORP Slavkov u Brna

Kód opatření dle PZKO	Název opatření dle PZKO	Gesce dle PZKO	Způsob naplnění opatření			Náklady, zdroje financování	Termín splnění
			Aktivita	Dílčí kroky	Interní gesce		
PZKO_2020_1	Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší	OÚ ORP, obce, kraj, MŽP	Ověření, provedení a výsledky kontroly technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší	Mapování zdrojů na pevná paliva na území ORP <ul style="list-style-type: none"> Výzva ke spolupráci obcím – spolupráce při mapování zdrojů na pevná paliva Vlastní místní šetření – mapování zdrojů na pevná paliva Evidence a vyhodnocování stížností z podnětů občanů 	OŽP	Vlastní zdroje	Vždy v průběhu topné sezóny 2026-2029
				Ověření stavu zdrojů dle KTSP (Kontrola technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů) <ul style="list-style-type: none"> Kontrola ohlašovaných dokladů v databázi ISPOP (integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností) u domů identifikovaných v Mapování zdrojů. V případě chybějícího záznamu výzva k doložení dokladu o KTSP (dle § 17 odst. 1 písm. h) nebo vyžádání informací o zdroji dle § 17 odst. 1 písm. d) zákona) 	OŽP	Vlastní zdroje	Průběžně 2026-2029
				Řešení sporných případů <ul style="list-style-type: none"> Při existenci důvodného podezření na provoz zdroje s povinností KTSP a absence této kontroly. V krajním případě až s využitím postupu dle § 17 odst. 2. 	OŽP	Vlastní zdroje	Vždy v případě nutnosti řešení 2026-2029
			Finanční podpora	Analýza situace v obci <ul style="list-style-type: none"> Diskuse se starosty (jsou/nejsou zdroje na pevná paliva na území obce) 	OŽP	Vlastní zdroje	1. kvartál 2026, 2027, 2028, 2029
				Identifikace možných finančních prostředků a informování o aktivitách MŽP <ul style="list-style-type: none"> V rámci stávajících či nově připravovaných programů na podporu renovace rodinných a bytových domů 	OŽP	Vlastní zdroje	Průběžně 2026-2029
				Šíření informací o poskytovaných dotačních titulech, spolupráce se zprostředkovatelem podpory <ul style="list-style-type: none"> V rámci mapování zdrojů odkazování na způsobilou organizaci, spolupráce s MAS Slavkovské bojiště. 	OŽP, energetický manažer města	Vlastní zdroje	Od vyhlášení výzvy (OPŽP, NZÚ) až do doby ukončení trvání aktivity
PZKO_2020_2	Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva	Obce, kraj	Osvěta	Šíření informací poskytnutých MŽP o správném provozování zdrojů (na začátku každé topné sezóny) <ul style="list-style-type: none"> Identifikace vhodných komunikačních kanálů (tisk, web, sociální sítě apod.). Distribuce propagačních materiálů těmito identifikovanými kanály: propagačních materiálů, prezentace ochrany ovzduší a správného provozu spalovacích zdrojů na pevná paliva. 	OŽP	Vlastní zdroje	3. kvartál 2026, 3. kvartál 2027, 3. kvartál 2028
PZKO_2020_P_1	Obecně závazná vyhláška k omezení spalování pevných paliv	Obec	Tuto vyhlášku obec nemá, ani ji neplánuje, jelikož v obci stále existují domácnosti závislé na vytápění pevnými palivy a v případě realizace obecně závazné vyhlášky k omezení spalování pevných paliv, by tyto domácnosti neměly možnost své domy vytápět.				

PZKO_2020_P_2	Snížení vlivu stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší	Krajský úřad	<i>Toto opatření má v gesci krajský úřad.</i>				
PZKO_2020_P_3	Dobrovolné dohody	Obce, obecní úřady, kraje, krajské úřady	<i>Ve Slavkově u Brna aktuálně neexistují žádné dobrovolné dohody mezi firmami a městem a do budoucna zatím žádná dohoda plánovaná není.</i>				
PZKO_2020_P_4	Koncepční řešení mobility	Obec	Osvěta občanů	Osvětová akce v rámci Evropského týdnu mobility Informovanost občanů pomocí webových stránek obce Slavkov u Brna a městského úřadu o alternativních způsobech dopravy	Obec	Vlastní zdroje	<i>Září 2026, září 2027 a září 2028</i>
PZKO_2020_P_5	Rozvoj bezemisní dopravy	Obec, kraj	Rozvoj infrastruktury pro pěší	Rekonstrukce chodníků pro pěší <ul style="list-style-type: none"> Sídliště Zlatá Hora Sídliště Nádražní Výstavba nových chodníků na ulici Havlíčkova 	Obec	Dotační titul, vlastní zdroje	2026 2028 2028
			Bezpečnost pěší dopravy	Rekonstrukce veřejného osvětlení na ulici Jiráskova	Obec	Vlastní zdroje	2026
			Podpora bezemisní dopravy (pěší a cyklistické)	Pravidelná akce Do práce pěšky a na kole ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Propagace na webu a sociálních sítích města 	OŽP	Vlastní zdroje	<i>Jednou ročně v období trvání AP</i>
			Cyklostezka Velešovice – Slavkov	Projektová dokumentace	Obec	Dotační titul	<i>II. pololetí 2026</i>
			Rozšíření cyklostezky Slavkov-Hodějice do centra obce Hodějice	Projektová dokumentace	Obec	Vlastní zdroje	<i>II. pololetí 2026</i>
			Cyklostezka Slavkov-Křenovice	Realizace projektu	Obec	Dotační titul, vlastní zdroje 53 mil.	<i>II. pololetí 2026</i>
PZKO_2020_P_6	Odklon tranzitní a části vnitroměstské dopravy mimo obydlené části obce	Obec, kraj	<i>V minulosti byl již realizován odklon dopravy z centra města Slavkova pomocí obchvatu. V ostatních obcích ORP je toto opatření nerelevantní.</i>				
PZKO_2020_P_7	Zvýšení plynulosti dopravy v obcích	Obec, kraj	Rozvoj a rekonstrukce místních komunikací	Opravy a údržba místních komunikací ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Sídliště Zlatá Hora Sídliště Nádražní 	Obec	Vlastní zdroje	2026 2028
				Rekonstrukce ulice Jiráskova ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Zahájení první etapy Úprava komunikace Bezpečnostní prvky 	Obec	10 mil.	<i>I. pololetí 2026</i>
				Rekonstrukce ulice Havlíčkova ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Úprava komunikace 	Obec	8 mil.	<i>II. pololetí 2028</i>
PZKO_2020_P_8	Omezování a zákazy vjezdu	Obec	<i>V současnosti v území ORP není v plánu vytvářet omezení vjezdu.</i>				
PZKO_2020_P_9	Parkovací politika	Obec	Rozvoj parkovací politiky v obcích	Revitalizace parkoviště B. Němcové ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Vodopropustná dlažba 	Obec	12 mil.	<i>II. pololetí 2028</i>
				Revitalizace parkoviště Lidická ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Vodopropustná dlažba 	Obec	12 mil.	<i>II. pololetí 2028</i>
PZKO_2020_P_10	Nízkoemisní zóny	Obec	<i>V ORP Slavkov u Brna nejsou v plánu nízkoemisní zóny.</i>				

PZKO_2020_P_11	Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné a individuální dopravě	Obec, kraj	Město Slavkov u Brna je již vlastníkem elektrovozidla, pořízeného z dotací, pořízení dalšího zatím není v plánu.				
PZKO_2020_P_12	Organizační opatření k rozvoji veřejné hromadné dopravy	Obec, kraj	V území ORP funguje systém IDOS JMK, žadatel nemá na organizační opatření k rozvoji veřejné dopravy zásadní vliv.				
PZKO_2020_P_13	Technická opatření k rozvoji veřejné hromadné dopravy	Obec, kraj	Toto opatření je pro ORP Slavkov u Brna nerelevantní. Tramvajová a trolejbusová doprava není přítomna a železniční doprava je v obcích s železničními tratěmi funkční.				
PZKO_2020_P_14	Omezení resuspenze z dopravy	Obec, kraj	Očista místních komunikací a chodníků	Sezónní i pravidelná strojová očista komunikací i chodníků ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Očista po zimním období 	Obec	Vlastní zdroje	1. kvartál 2026, 1. kvartál 2027, 1. kvartál 2028, 1. kvartál 2029
			Izolační zeleň	Péče o izolační zeleň a doplnění izolační zeleň kolem silnic <ul style="list-style-type: none"> Výsadba u I/50 směr Holubice Výsadba u II/416 směr Křenovice 	Obec	Vlastní zdroje	Průběžně
PZKO_2020_P_15	Emisní požadavky na lodě v kotvištích	Obec	Podpůrné opatření není relevantní, jelikož v území ORP se nenachází žádné kotviště, ani lodní doprava.				
PZKO_2020_P_16	Omezení větrné eroze	ORP, obce	Biotechnická a protierozní opatření v otevřené krajině	Výsadba Biocentra Zahrádky a biokoridoru LBK8 ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> Zřízení nových krajinných prvků Zřízení remízků a alejí 	Obec	Vlastní zdroje	I. pololetí 2026
				Výsadba biocentra Pod Spravedlností <ul style="list-style-type: none"> Zřízení biocenter a remízků 	Obec	Vlastní zdroje	I. pololetí 2026 a II. pololetí 2026
				Pravidelná péče o výsadbu a protierozní opatření v extravilánu města Slavkov u Brna	Obec	Vlastní zdroje	Průběžně
			Zatrávňování erozí ohrožené půdy	Zatrávňování ploch v rámci projektu LIFE Grass Projekt v obci Milešovice	Obec	Vlastní zdroje, dotační titul	I. pololetí 2026
				Zatrávňování orné půdy a změna využití plochy na park – výsadba stromů a keřů – sídliště Nádražní	Obec	Vlastní zdroje	2028
PZKO_2020_P_17	Omezení emisí amoniaku ze stacionárních zdrojů	Krajský úřad	Toto opatření má v gesci krajský úřad. V současnosti na ORP Slavkov u Brna nedochází k povolování žádného chovu.				
PZKO_2020_P_18	Energetický management	Obec, kraj	Zpracování a implementace místní energetické koncepce	Místní energetická koncepce Slavkov u Brna – plnění aktivit vycházejících z koncepce <ul style="list-style-type: none"> Modernizace zdrojů tepla Výměna oken na městských budovách Zateplení městských budov 	Obec	Vlastní zdroje, dotační tituly	2026+
PZKO_2020_P_19	Komunitní energetika	Obec	Podpora využívání energie z OZE	Komunální a komunitní energetika v obci Hrušky	Obec	Vlastní zdroje, dotační titul	II. pololetí 2026

			Postupná obnova budovy č.p. 126 Centrum Bonaparte ve Slavkově u Brna	Obec	10 mil.	<i>II. pololetí 2026</i>	
		Rekonstrukce obecních budov	<ul style="list-style-type: none"> • Výměna oken • Zateplení půdy • Zateplení jižního štítu 				
			Rekonstrukce zámeckého skleníku ve Slavkově u Brna	Obec	25. mil.	<i>I. pololetí 2026</i>	
			Rekonstrukce stávající budovy MŠ Zvídálek ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> • Osazení budovy fotovoltaikou • Nová tepelná čerpadla • Umístění nového kotle 	Obec	140 mil.	<i>I. pololetí 2026</i>	
		Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ	Výměna stávající kotelny v budově ZŠ Komenského ve Slavkově u Brna	Obec	5 mil.	<i>2027</i>	
PZKO_2020_P_21	Omezování prašnosti ze stavební činnosti	OÚ ORP, krajský úřad	Přísnější kontrola realizací staveb	Důraz na opatření ke snížení prašnosti dle § 11 zákona o ochraně ovzduší při povolování realizace stavebních prací a kontrola dodržování těchto stanovených podmínek	OŽP	Vlastní zdroje	<i>Průběžně</i>
PZKO_2020_P_22	Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě, omezení prašnosti z odkrytých ploch a deponií	Obec, kraj	Příznivé životní prostředí a zeleň v obci	Údržba veřejné zeleně ve Slavkově u Brna <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná údržba stávající zeleně • Doplnění zeleně na ulici Nádražní • Doplnění zeleně na ulici Jiráskova 	Obec	Vlastní zdroje	<i>Průběžně</i>
			Regenerace veřejného prostoru	Celková regenerace Koláčkova náměstí ve Slavkově u Brna	Obec	50 mil.	<i>I. pololetí 2028</i>
				Regenerace venkovních ploch na sídlišti Nádražní ve Slavkově u Brna	Obec	85 mil.	<i>II. pololetí 2028</i>
			Zvyšování podílu zeleně v zástavbě	Doplnění zeleně na Palackého náměstí	Obec	2 mil.	<i>2027</i>
			Ozelenění parkovišť	Ozelenění plochy parkoviště B. Němcové ve Slavkově u Brna	Obec	12 mil.	<i>2028</i>
				Ozelenění plochy parkoviště Lidická ve Slavkově u Brna	Obec	12 mil.	<i>2028</i>
PZKO_2020_P_23	Územní plánování	Obecní úřad, krajský úřad, obce, kraje	Územní plánování v obcích	Provádění změn územního plánu ve prospěch krajinných opatření a ochrany ovzduší.	Obec	Vlastní zdroje	<i>Průběžně</i>